

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XLIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

1. Thess. 4.
super illud.
Hoc enim
vobis dici-
mus in re-
sponse ad
3. q. 10. 3.

Aug. in En-
chir. c. 55. in
princip.

Ephes. 4. c

tabimur, sc. in solennitatē resurrectionis. De hoc etiam Amb. ait. In ipso raptu eorum, qui viui reperientur, mors erit & resurrectio, vt anima qualiter per soporē egressa de corpore, eidem in momento reddatur. Cōtra verò scribēs ad Marcellam Hiero. restari videtur, dicēs, quosdam in fine seculi adueniēte Christo non esse morituros, sed viuos repletos in mortalitatē repentē murandos. Horum autē quid verius sit, non est humani iudicij definire.

Quomodo intelligitur Christus iudex viuorum & mortuorum.

His autem adiiciendum est, dupliciter intelligitur quod dicitur Christus iudicaturus viuos & mortuos. Aut enim viui accipiuntur, qui in aduentu eius viui reperientur, licet in raptu moriantur: & mortui, qui ante decesserant: vel viui & mortui accipiuntur, iusti & iniusti.

Quomodo omnes incorrupti.

Cumq; ex prædictis sanè credi valeat omnes resurrecturos, credendum est etiam, quod omnes resurgent incorrupti: non vtiq; impassibiles, qui reprobis mortem patientur æternam, sed sine diminutione membrorum omnia humani corporis habituri membra, nec tamen gloria ac spe impassibilitatis induentur.

DE ÆTATE ET STATURA RESURGENTIVM.

DISTINCT. XLIV.

Solent autem nonnulli percontari & querere, an in eadem ætate & statura corporis omnes resurrecturi sint? Quidam putauerunt omnes resurrecturos secundum mensuram ætatis & staturæ Christi: ideo quia Apost. ait, Donec occurramus omnes in virum perfectum, in mensuram ætatis & plenitudinis Christi. Sed his verbis non eadem resurrectibus assignatur statura, sed ætas. Omnes enim in eadem ætate resurgent, in qua Christus mortuus est & resurrexit, cui usq; ætatis mor-

tui fuerint. Virum a. posuit, non vt distingueret sexum, sed vt significaret perfectionem virorum, quam tunc habebunt: sed non omnes eandem staturam corporis obtinebunt. Vnde Aug Non ait in mēsuram corporis vel staturæ, sed ætatis: quia vnusquq; sibi suam recipiet mēsuram corporis, quam vel habuit in iuuentute, etiā si senex obiit, vel fuerat habiturus, si ante est defunctus. Ætas vero erit illa, ad quam peruenit Christus, scil. iuuenilis, vt circa 30 annos. Triginta n. duum annorū & trium mensium erat ætas Christi, in qua mortuus est, & resurrexit. Non est autem fas dicere, quod in resurrectione accedat corpori magnitudo, quam nec habuit hic, nec erat habiturum diu viuendo: nec maiora corpora redigenda sunt ad modum dominici corporis. Periret n. multum de illis corporibus, cum nec periturus sit capillus, vt ait Dominus. Capillus de capite vestro non peribit.

In lib. de Ciuitate Dei, lib. 2. c. 13.

Lucā 21.

Quod resurget quicquid fuit de substantia & natura corporis, & in eadem parte corporis.

Non enim perit Deo terrena materies, de qua mortalium creatur caro: sed in quemlibet puluerem cineremve soluitur, in quoslibet halitus aurasq; diffugiat, & in quancunq; aliorum corporum substantiā, vel in ipsa elementa vertatur, in quoruncunq; etiā animalium vel hominum cibum carnemq; mutetur, illi animæ in puncto temporis redit, quæ illam carnem primitus vt homo fieret, cresceret, viueret, animauit. Ipsa ergo terrena materies, quæ discedente anima fit cadauer, non ita in resurrectione reparabitur, vt ea, quæ dilabuntur, & in alias atque alias rerum species vertuntur: quamuis ad corpus redeat vnde dilapsa sunt: ad easdem quoq; corporis partes vbi fuerunt, redire necesse sit. Alioquin si capillus redit, quem tam crebra tonsura detrahit: si vnguibus, quos torrens depressit exactio immoderata & inde-

Aug. in Enchir. c. 88.

Ibid. cont. nud, c. 89.

cens, cogitantibus resurrectionem carnis, & ideo non credētib⁹ occurrit infirmitas. Sed quēadmodum si statua cuiuslibet solubilis metalli igne liquefceret, vel contereretur in puluerē, vel cōfunderetur in massā: & eam vellet artifex rursus ex illius materia & quantitate reparare, nihil inter-esset ad eius integritatē, quę particula materię cui mēbro statuz redderetur, dum tñ totum ex quo cōstituta fuerat, restituta resumeret. Ita Deus mirabiliter atq; ineffabiliter artifex, de toto, quo caro nostra extiterat, eam mirabili celeritate restituet: nec aliquid attinebit ad ei⁹ redintegrationē, vtrum capilli ad capillos redeāt, & vngues ad vngues: an quicquid eorū perierat, mutetur in carnē, & in partes alias corporis reuocetur: curāte artificis prouidentia, ne quid indecens fiat. Indecorum quippe aliquid ibi nō erit: sed quicquid ibi futurū est, hoc decebit: quia nec futurū est, si non decebit.

Quod sancti sine omni deformitate resurgent.

Aug. in eodem Enchiridion cap. 91.

Hoc autem in corporibus sanctorum intelligendum est, de quibus consequenter adiungit. Resurgent ergo sanctorum corpora sine vilo vitio, sine vlla deformitate, sicut sine vlla corruptione, onere, difficultate: in quib. tanta facilitas quanta felicitas erit: propter quod & spiritalia dicta sunt cum proculdubio corpora sint futura, non spiritus. Ex his apparet, quod vna erit ætas omnium resurgentium, scil. iuuenilis: statura vero diuersa scil. quam quisque habuerat in iuuenili ætate, vbi erat habiturus, si ante est defunctus. Nec de substantia, de qua hominis caro creatur, aliquid peribit: sed omnium particularum ante dispersarum collectione, reintegrabitur naturalis substantia corporis. Sanctorum quoque corpora sine omni vitio fulgida, sicut sol, resurgent, præcis cunctis deformitatibus, quas hic habuerunt.

Matth. 13. f

Si mali tunc habeant, quas hic habuerunt deformitates.

De reprobis a. quæri solet, an cum deformitati-
 bus his habitis resurgant? Hoc a. Aug. non asserit, *In Ench. ca.*
 sed dubium reliquit, ita inquit, Quicumq; ab il- *92. in princ.*
 la perditionis massa, quæ per Adam facta est, non
 liberantur per Christum, resurgent quidem etiam *Matth 25. d*
 ipsi, vnusquisq; cum sua carne. sed vt cum diabo-
 lo eiusq; angelis puniantur. Vtrum vero ipsi cum
 vitijs & deformitatibus suorum corporum resur-
 gant, quæcunq; in eis gestarunt, inquirendo labo-
 rare quid opus est? Non enim fatigare nos debet
 incerta eorum habitudo vel pulchritudo, quo-
 rum erit certa & sempiterna damnatio. Ecce non
 definit, an tunc habeant deformitates, quas hic
 habuerunt reproborum corpora.

Quod non consumuntur corpora, quæ tunc ardebunt. E

Si vero quæritur de corporibus malorum, quo-
 modo in igne ardeant, & non consumantur? Aug.
 varijs exemplis astruit, & sempiternis ignibus ea
 ardere, & non consumi illa combustione: sicut a- *De civ. Dei,*
 nimus cuius præsentia corpus viuit, & dolorem *lib. 21. c. 1. 2.*
 pati potest, mori autem non potest. Hoc enim e- *3.*
 rit tunc in corporibus damnandorum, quod nunc
 esse scimus in animis omnium.

Si demones corporali igne cremantur. F

Quæri etiam solet, an demones corporali igne
 ardeant? Ad quod Aug. respondens ait. Cur non
 dicamus (quæuis miris, veris tamen modis) etiam
 spiritus incorporeos posse pœna corporali ignis af-
 figi, si spiritus hominum etiã incorporei, & nunc
 potuerunt includi corporalibus membris, & tunc
 poterunt corporum suorum vinculis insolubili-
 ter alligari? Gehenna illa, quæ stagnum ignis & *Apoc. 19.*
 sulphuris dicta est, corporeus ignis erit: & crucia-
 bit damnatorum corpora vel hominum, vel dæ-
 monum: sed solida hominum, aerea dæmonum.
 Vnus n. vtriusq; ignis erit, vt veritas ait. De quo i-
 gne si quæritur, qualis vel vbi sit. Aug. sic respōdet,

Mmm 3

ign s

*Matth. 25. d ignis æternus cuiusmodi fit, & in qua mundi vel
de Civ. Dei, rerum parte futurus fit, hominem scire arbitror
lib. 20. c. 16. neminem, nisi fortè cui spiritus diuinus ostendit
tom 5.*

Si anima sine corporibus sentiunt ignem corporalem. G

Cum autem cõstet animas igne materiali in corporibus cruciandas, quæri solet, an interim ante resurrectionem corporum animæ defunctorum reproborum materiali igne cumentur? de hoc Iu-

*Dialog. 4. c.
29. Iulian.
lib prognosti.
2. de futuro
seculo, c. 16.*

lianus Toletanæ Ecclesiæ Episc. Gregorij dicta sectus, ita scripsit: Si viuētis hominis in corpore spiritus tenetur in corpore, cur non post mortem etiam corpore igneo teneatur? Teneri autem per ignem spiritum dicimus, vt in tormento ignis videndo atq; sentiēdo puniatur. Quod a. non solum videndo, sed etiam experiendo anima ignis tormentum patiatur, ex euangelio colligitur, vbi veritatis voce diues mortuus dicitur in inferno sepultus: cuius anima, quod in igne teneatur, infir-

Luca 16. f

nuat, cum Abraham deprecatur dicens: Mitte Lazarū vt intingat ex di. sin a. vt refr. I. m. quia cruci in hac flamma. Dum ergo peccatorem diuitē damnatum in ignibus veritas perhibet, quis sapienter reproborum animas teneri ignibus neget? Præcipuè, cum humanam animam corporis similitudinem habere doceat Aug. ita inquit: Proferri animam habere similitudinē corporis & corporaliū omnino membrorum, quisquis renuit, potest negare animam esse, quæ in somnis videt vel ambulare se, vel sedere, vel huc atq; illuc gressu vel etiam volatu ferri: hoc sine quadā similitudine corporis non fit. Proinde si hanc similitudinē etiam apud inferos gerit, non corporalē, sed corpori similitudinē: ita etiam in locis videtur esse non corporalibus, sed corporalium similibus siue in requie, siue in doloribus. In Cassiani etiam voluminibus legitur: quod non sint otiosæ, neq; nihil sentiant, cum diues ille in inferno se flamma cruciari clamat.

*Super Gen.
c. 12. cap. 33.*

*Cassianus
lib. de decem
collat. patrū*

Unde

Vnde probatur, animas defunctorum non solum suis sensibus non priuari, sed nec istis affectibus scil. spe, tristitia, gaudio ac metu carere: & ex his, quæ sibi in illo generali examine reseruantur, eas quædam iam incipere prægustare.

De abortiuis fœtibus & monstris. H

Illud etiam inuestigari oportet, si abortiui fœtus & monstra resurgent, & qualia. De quo Aug. *In Enchir. cap. 85.* ita ait: Occurrit de abortiuis fœtibus quæstio, qui iam nati sunt in vteris matrum, sed non ita ut iam possint renasci. Si n. resurrecturos eos dixerimus: de his qui iam formati sunt, tolerari potest utcunque quod dicitur, informes vero, quis non proclivius perire arbitretur: sicut semina, quæ concepta non fuerunt? Scrupulosè quidem inter Dd. quæri ac disputari potest, quando incipit homo in vtero vivere, an sit quædam vita occulta, quæ nondum motibus viuents appareat? Negari enim vixisse puerperia, quæ ideo membratim execantur, ut eiiciantur ex vteris prægnantium: ne matres etiam, si mortua ibi relinquantur, occidant: impudètia nimia videtur. Ex quo autem incipit homo vivere, ex illo utiq; iam mori potest: mortuus vero vbiq; illi potuit mors euenire, quomodo ad resurrectionem non pertineat, reperire nequeo. Neq; enim & monstra, quæ nascuntur & viuunt, quantumlibet cito moriantur, aut resurrectura negabuntur, aut ita resurrectura credenda sunt: sed potius correctæ eorum emèdataq; natura. Absit enim, ut illum bimembrem, què nuper natum in oriente fratres fidelissimi, qui eum viderunt retulerunt, & S. Hieron. scriptum reliquit, ut vnum hominem duplicem, ac non potius duos: quod futurum erat, si gemini nascerentur: resurrecturos existimemus, ita & cætera, quæ nimia deformitate monstra dicuntur, ad humanæ naturæ figuram in resurrectione reuocabuntur.

Mmm 4

DE